

การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Study Of Boy Scouts Activity Administration Guidelines in Khun Yuam District School Under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1

อานุภาพ เมืองมานิตย์¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย²

Anuphap Muangmanit¹ Assoc. Prof. Dr.Prapan Thamachai²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ และ 2) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และกองลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม จำนวน 152 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน ของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ 1) ด้านผู้บริหารโรงเรียน 2) ด้านผู้กำกับลูกเสือ 3) ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ และ 4) ด้านลูกเสือ ตามลำดับ
2. สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด คือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านผู้บริหารโรงเรียน
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ควรตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียน มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

คำสำคัญ: การบริหารงานลูกเสือ โรงเรียนในอำเภอขุนยวม

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

¹Master of Education Program in Education Administration Maehongson College, Chiang Mai Rajabhat University, Maehongson Campus

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

²Lecturer Master of Master of Educational Program in Education Administration, Maehongson College, Chiang Mai Rajabhat University, Maehongson Campus

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: อานุภาพ เมืองมานิตย์, Anuphap_1979@hotmail.com

รับเมื่อ 28 มีนาคม 2566 แก้ไข 1 มิถุนายน 2566 ตอปรับ 2 มิถุนายน 2566

ลูกเสือในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณ และสรุปผลโครงการเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุน ให้ผู้กำกับลูกเสือได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพพิเศษตามความสนใจ โดยการสนับสนุนงบประมาณ ให้อย่างเพียงพอ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือตามหลักสูตรและวิชาชีพพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่อง

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) study current state and problems of Scouts Administration 2) study problem solving guidelines of Boy Scouts Administration in Khun Yuam district school under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The samples were 152 school administrators and scout director in Khun Yuam district school and the interview target group were 6 directors and scout leaders in the schools with excellent performance (Best practice) of scout model school. The research instrument were a questionnaire and interview form. Statistics for analyzing the data were average, standard deviation and content analysis.

The results of the study were as followed:

1. The current state of scout administration in Khun Yuam district school as overall was high.

When considering each aspect, it was found that every aspect was high consist school administrators, scout director, scouting activities and scout by respectively.

2. The problems of scout administration in Khun Yuam district school as overall was moderate.

When considering each aspect, it was found that scouting activities, scout and scout director were moderate by respectively and school administrators was low.

3. Guidelines for solving scout administration problems in Khun Yuam district school was recommended

that school administrators, teachers should realize the importance of student development activities according to the basic education core curriculum and support scouting activities in schools. Setting plans, projects, and activities related to Scouting in the educational quality development plan and annual action plan. There is a clear goal for developing students. Determine the operational calendar, budget, and summarize project results to develop scout activities. Giving a chance and support scout directors to attend training in special subjects according to their interests. Supporting to create a scout training plan, activities and special Scout subjects based on the curriculum that are continuous.

Keywords: Scouts Administration, Schools in Khun Yuam district.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 5) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา

จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2551, หน้า 2 – 3) เช่นเดียวกันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 29)

จากการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้มีการจัดกิจกรรมและการบริหารงานลูกเสือเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษา แต่เนื่องด้วยสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างในด้านผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือ จึงอาจทำให้มีการบริหารงานที่มีความแตกต่างกัน อีกทั้งถึงแม้กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจะเป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตร แต่การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนแตกต่างจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ยังไม่สามารถบริหารให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ อีกทั้งยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

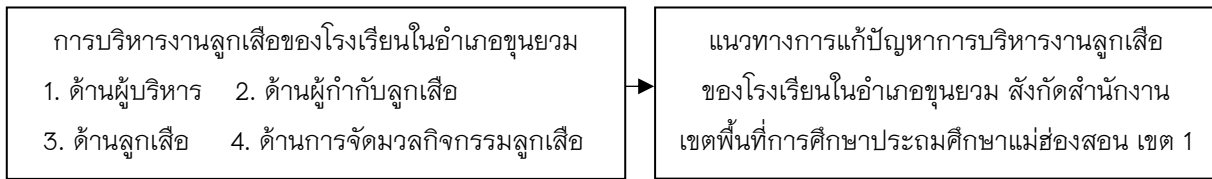
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุขยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 255 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียน ในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 152 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรแต่ละเครือข่ายโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม ครอบคลุมขอบข่ายของการบริหารลูกเสือในโรงเรียน 4 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert Scale) (Likert and Rensis, 1967, pp. 90 – 95) มีข้อคำถาม 60 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ปรากฏว่ามีความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60 – 1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเชิงสอดคล้องภายใน (Internal consistency of reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach and L.J., 1951, pp. 297 – 334) ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการโดยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทำหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2565 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2566

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ และร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการพรรณนา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหา การบริหารงานลูกเสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของเบสต์ (Best, 1981, pp. 232 – 233) นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม ทำการเก็บข้อมูล จากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีคุณสมบัติ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น จำนวน 6 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานลูกเสือทั้ง 4 ด้าน ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรม ลูกเสือ มีข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการโดยขอหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในวันที่ 8 มีนาคม 2566 ณ โรงเรียนบ้านป่าลาน อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา คือด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือน้อยที่สุด คือด้านลูกเสือ
2. การศึกษาปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า มีสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด คือด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือด้านลูกเสือ และด้านผู้กำกับลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือน้อยที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน
3. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย
 - 3.1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน พัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางด้านลูกเสือศึกษา กฏ ระเบียบ ข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี วางเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - 3.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือควรตระหนัก เห็นคุณค่า และประโยชน์ของกิจกรรมลูกเสือต่อการพัฒนาผู้เรียน เปิดใจรับรู้ เรียนรู้ ศึกษา พัฒนา ปรับเปลี่ยน รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เหมาะสมกับตนเอง และได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษตามความสนใจ นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มาขยายผลให้กับเพื่อนครูลูกเสือ รวมถึงนำมาบูรณาการกับกิจกรรมหรือรายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากกิจกรรมลูกเสือ
 - 3.3 ด้านลูกเสือ ควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองให้กับลูกเสือ ให้ความรู้เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกต้อง มีการตรวจเครื่องแบบลูกเสือในการเปิดประชุมกอง ใช้หลักประชาธิปไตยเน้นการมีส่วนร่วมให้ลูกเสือนำมติเลือกและวางแผนกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจได้ สอบถามความคิดเห็นลูกเสือทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม สะท้อนผลการจัดกิจกรรมผ่านลูกเสือให้มีความสำคัญกับลูกเสือเป็นลำดับแรก
 - 3.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือควรศึกษา กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักสูตรของลูกเสือ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ศึกษาหลักสูตรลูกเสือเพิ่มเติม โดยการเข้ารับการอบรมลูกเสือ การศึกษาจากเอกสาร สื่อออนไลน์ และจากผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือว่าเป็นการยกย่องเชิดชูกิจการลูกเสือที่มีมาอย่างยาวนานและเป็นกิจการสากลที่มีทั่วโลก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการบริหารงานมากที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา คือด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด คือ ด้านลูกเสือ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอชนวมมีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ มีคุณสมบัติทางลูกเสือ ไม่ต่ำกว่าวุฒิปริญญาตรี 2 ท่อน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2563 (ราชกิจจานุเบกษา, 2563, หน้า 40) ที่กำหนดไว้ว่า ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิปริญญาตรี หรือวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง หรือวุฒิบัตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือระดับผู้นำ และผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิศิษฐ์ ศักดิ์ศรี และคณะ (2561, หน้า 62) ได้ศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า กิจการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี ลามพัฒน์ (2559, หน้า 129) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และการพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือ เนตรนารี โดยรวม อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเนตรดาว ปาลรัตน์ (2556, หน้า 71) ได้ศึกษาการบริหารงาน กิจการลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงาน กิจการลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 กิจกรรม โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ การรายงานกิจการ ลูกเสือในรอบปี การบังคับบัญชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการจัดตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และกลุ่มลูกเสือ

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานลูกเสือมากที่สุด คือด้านการจัดมวลก กิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือด้านลูกเสือและด้านผู้กำกับลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557, หน้า 108) ได้ศึกษาแนวทางการบริหาร กิจการลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือ ในสถานศึกษาด้านการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือแบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชาพิเศษลูกเสือ และ สร้างความตระหนักให้ลูกเสือเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ชนก เชียงมูล (2559, หน้า 103) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปรับปรุงมีปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ควรตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียน มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณ และสรุปผลโครงการ เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ ตามความสนใจ โดยการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือ ตามหลักสูตรและวิชาชีพลูกเสือที่ต่อเนื่อง จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ เพื่อนำมาจัดกิจกรรมลูกเสือให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง และควรเป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาชีพลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557, หน้า 108) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือ แบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชา วิชาชีพลูกเสือ และสร้างความตระหนักให้ลูกเสือเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภฤกษ์ ศิโรต (2561, หน้า 70) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 คือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือไปฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางลูกเสือเพิ่มเติมให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวี เต็มวนาวรรณ (2563, หน้า 71) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคม ผู้กำกับลูกเสือต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งด้านคุณวุฒิ และการวางแผนกิจกรรม ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานลูกเสือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีความหลากหลาย

1.2 การบริหารงานลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับควรเข้ารับการฝึกอบรม การพัฒนาตนเอง การเพิ่มทักษะอย่างต่อเนื่องด้านหลักสูตรลูกเสือ และหลักสูตรพิเศษ ทั้งนี้ผู้บริหารควรส่งเสริม และสนับสนุนอย่างเต็มที่

1.3 การบริหารงานลูกเสือ ด้านลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรเปิดโอกาสให้ลูกเสือมีส่วนร่วม และวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียน และทำตัวเป็นแบบอย่างให้ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือให้ถูกต้อง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ

1.4 การบริหารงานลูกเสือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรจัดทำ แผนการฝึกอบรมตามหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือเป็นประจำ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของผู้กำกับลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563.

(2563, 15 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนพิเศษ 210 ง หน้า 40.

ชนก เชียงมูล. (2559). แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ชัยวุฒิ สังข์ขาว. (2557). รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์เทิร์นกรุงเทพ.

เนตรดาว ปาลรัตน์. (2556). การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

รวี เต็มวนาวรรณ. (2563). การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิศัลยา คักดีศรี และคณะ. (2561). การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภฤกษ์ ติโรทศ. (2561). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สทวิตรี ลามพัฒน์. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2551). พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *ชุดฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Best, J. W. (1981). *Research in education*. New jersey: Prentice - Hall.

Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16(3), 297 - 334.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.

Likert, R.. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In *Reading in Fishbeic, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement* (90 - 95). New York: Wiley & Son.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร